

Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru

Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg 2020-2021

1. Rhagair

Dyma bedwerydd adroddiad blynyddol Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru ("y Tribiwnlys") ar ei gydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg ers i'r safonau ddod i rym ar 30 Mawrth 2017. Mae'r adroddiad yn cwmpasu'r cyfnod o 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2021.

Mae dwy ran i'r Tribiwnlys, sef yr ysgrifenyddiaeth a'r Aelodau. Mae'r ddau yn gweithio gyda'i gilydd, yn ystod y broses apelio a hawlio yn gwneud tasgau gwahanol. Yr aelodau yw:

- Llywydd y Tribiwnlys h.y. yr arweinydd barnwrol;
- pedwar Dirprwy Lywydd;
- Cadeiryddion cyfreithiol;
- aelodau proffesiynol sy'n weithwyr meddygol proffesiynol; a
- aelodau lleyg.

Mae'r tribiwnlys, ei aelodau a'i benderfyniadau yn annibynnol ar y Llywodraeth. Mae gan y tribiwnlys sawl aelod sydd â sgiliau Cymraeg cryf ac mae'n gallu cynnull panel llawn (h.y. cadeirydd cyfreithiol, aelod proffesiynol ac aelod lleyg) sy'n gallu clywed a chynnal gwrandawriad llawn drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r ysgrifenyddiaeth yn gyfrifol am weinyddu tribiwnlysoedd ac yn ymdrin â phob ymholiad ffôn a phob ymholiad ysgrifenedig. Maent yn weision sifil a gyflogir gan Lywodraeth Cymru ac yn rhan o Uned Tribiwnlysoedd Cymru, sy'n gyfrifol am weinyddu chwe thribiwnlys datganoledig ledled Cymru. Mae gan dîm yr ysgrifenyddiaeth un aelod sy'n rhugl yn y Gymraeg, ac mae'n gallu cael cymorth gan Ysgrifenyddiaethau eraill o fewn yr Uned Tribiwnlysoedd Cymru ehangach, yn ôl yr angen. Mae'r Uwch Reolwr Gweithrediadau a Phennaeth Tribiwnlysoedd Cymru hefyd yn siaradwyr Cymraeg rhugl.

Dyddiad Cyhoeddi: **13/08/2021**

Manylion cyswllt ar gyfer ymholiadau: mhrt@llyw.cymru

2. Trefniadau Goruchwyllo Cydymffurfiaeth

Lluniwyd yr Adroddiad Blynyddol hwn gan Uned Tribiwnlysoedd Cymru ac fe'i llofnodwyd gan Lywydd y Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl.

Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn ymddangos ar wefan y Tribiwnlys ac mae Comisiynydd y Gymraeg wedi cael gwybod ei fod wedi cael ei gyhoeddi.

3. Aseiad o Gydymffurfio

Safonau Cyflenwi Gwasanaethau

Mae'r tribiwnlys yn sicrhau cydymffurfiaeth â'r safonau cyflenwi gwasanaethau drwy:

- Rhoi canllawiau i staff ar ymateb i ohebiaeth, ateb y ffôn a negeseuon e-bost.
- Templedi llythyrau sy'n cynnig cyfle i ddefnyddwyr y Tribiwnlys gael gohebiaeth yn Gymraeg.
- Mae'r holl ddogfennau a gynhyrchir ar gyfer y cyhoedd ar gael yn Gymraeg a Saesneg, gan gynnwys ffurflenni cais a dogfennau canllawiau.
- Mae pob tudalen o'n gwefan ar gael yn Gymraeg a Saesneg.
- Disgwylir i Lywodraeth Cymru gyflwyno system ffôn newydd drwy Microsoft Teams ym mis Ebrill 2021. Bydd y Tribiwnlys yn defnyddio'r system newydd hon i sicrhau ei fod yn cydymffurfio â safonau 8 a 9 drwy sicrhau y bydd gan ddefnyddwyr y Tribiwnlys yr opsiwn i bwysu 1 i siarad ag aelod o'r tîm yn Gymraeg a phwysu 2 i siarad ag aelod o'r tîm yn Saesneg.
 - Adeg cyhoeddi'r adroddiad hwn, mae'r system ffôn newydd wedi'i chyflwyno'n llwyddiannus i'r Tribiwnlys.

Defnyddio ein Gwasanaethau:

Cafodd y tribiwnlys 1790 o geisiadau yn 2020-21 ac o'r ceisiadau hyn, gofynnwyd i 7 gael eu prosesu yn Gymraeg. O ganlyniad, cynhaliodd y tribiwnlys 5 gwrandawriad yn Gymraeg.

Gwefannau

Isod ceir dadansoddiad o faint o ymweliadau a wnaed â thudalen hafan Tribiwnlys y rhyngwrwyd, yn Gymraeg ac yn Saesneg.

	Saesneg	Cymraeg	Cyfanswm
Faint o ymweliadau â'r tudalen	11,254	1,726	12,980

Safonau Llunio Polisi

Mae'r Tribiwnlys yn arfer ei swyddogaethau statudol fel y'u nodir gan ei ddeddfwriaeth lywodraethol. Nid oes gan y Tribiwnlys gylch gwaith i ddatblygu polisi. Er hynny, rydym yn ystyried effaith ein penderfyniadau gweithredol ar ddarparu ein gwasanaethau yn Gymraeg.

Safonau Cadw Cofnodion

Mae Hysbysiad Cydymffurfio'r Tribiwnlys (sy'n manylu ar y Safonau Cyflenwi Gwasanaethau, Llunio Polisiâu a Chadw Cofnodion y mae'n rhaid i'r Tribiwnlys gydymffurfio â hwy) wedi'i gyhoeddi ar wefan y Tribiwnlys:

<https://tribiwnlysadolyguiechydmeddwl.llyw.cymru/sites/mentalhealthreview/files/2019-06/180711-mhrtw-welsh-lang-standards-compliance-cy.pdf>. Rydym yn cadw

cofnod o nifer y cwynion a ddaw i law, os oes rhai, sy'n ymwneud â'n cydymffurfiad â'r Safonau.

Cwynion

Ni chafodd y Tribiwnlys unrhyw gwynion ynglŷn â gweithredu'r Safonau yn ystod y cyfnod adrodd.